

Remissmöte sektorbeskrivning riksintresse friluftsliv Välkomna!

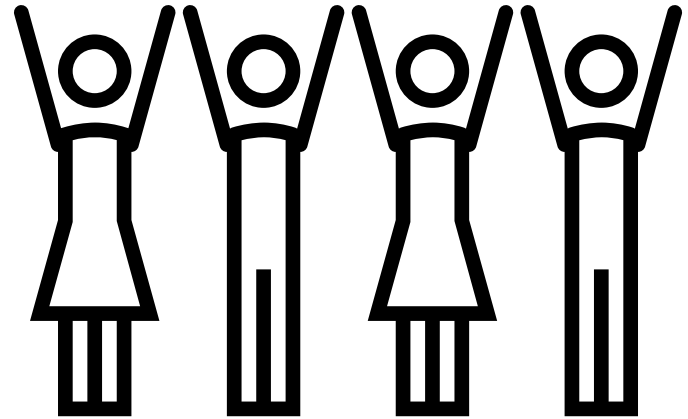
Agenda

- Sektorbeskrivningens innehåll
- Tidplan
- Kriterier för utpekande av anspråk
- Process för aktualisering
- Frågor

Vilka är här?

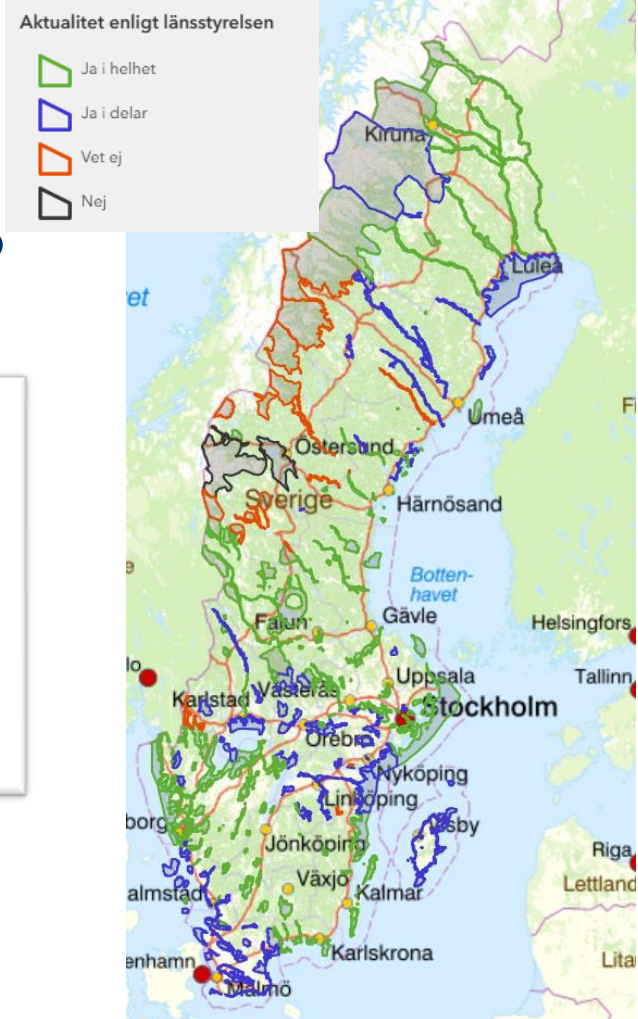
Skriv ditt namn och din organisation i chatten

Sektorbeskrivning

Sektorbeskrivning riksintresse friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB

- Beskrivning av vad som är nationellt viktiga områden för friluftsliv
- Framtida markanspråk
- Konflikter och synergier
- Kriterier för att peka ut områden:
 - Huvudkriterier
 - Stödkriterier
- Process för
 - Aktualisering, krav på aktuella anspråk minst vart 8:e år,
 - Nationellt urval

Tidplan

16 juni
Externremiss

5 september
Remissmöte

3 okt
Sista dag
externremiss

Dec
GD-beslut
NV och HaV

Kriterier

Kriterierna viktiga i många led

Utgångspunkter för arbetet

- Tydligare och enklare struktur
- Tydligare koppling mellan huvudkriterier och stödkriterier
- Tydligare koppling till värdebeskrivningen
- Förenkla och rensa bland stödkriterierna
- Inte förändra kriterierna i sak, de flesta anspråken har bedömts som aktuella.

Kriterier – förslag på struktur

Huvudkriterier

A: Natur- och kulturområden som har särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser och/eller friluftaktiviteter.

- Intresseväckande naturvärden och landskap
- Intresseväckande kulturvärden
- Orördhet och stillhet, frånvaro av ingrepp i landskapet
- Tysta områden eller områden med låg ljudnivå / god ljudkvalitet
- Med mera....

B: Natur- och kulturområden som är tillgängliga för allmänheten

- Inga eller små inskränkningar i allemansrätten
- Inga omfattande hinder för områdets användning för friluftsliv.
- Tillgänglighet till området och möjlighet att vistas i eller i anslutning till området.

C : Natur- och kulturområden som är, eller har stor potential att vara, attraktiva för besökare från en stor del av landet eller utlandet.

- *Riksintresseområdena har värden som är attraktiva för besökare från en stor del av landet eller utlandet. [...]*

D: Natur- och kulturområden som kan besökas av många och ofta.

- *Områden som har särskilt goda förutsättningar för friluftsliv, naturgivna eller genom anordningar, och som har stor betydelse för en stor andel människor i regionen.[..]*

Stödkriterier eller

Vägledande text

Huvudkriterierna A-C ska vara uppfyllda för alla områden

Kan uppfyllas för vissa områden

A: Natur- och kulturområden som har särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser och/eller friluftaktiviteter

Stödkriterier:

- Intresseväckande naturvärden och landskap
- Intresseväckande kulturvärden
- Orördhet och stillhet, frånvaro av ingrepp i landskapet
- Tysta områden eller områden med låg ljudnivå / god ljudkvalitet
- Landskap med möjlighet till tilltalande perspektiv och utblickar över orört, landskap och vatten
- Utsiktspunkter, möjlighet till utblickar över (alla typer av) landskap och vatten
- Omväxling och variation i landskapet
- Utmärkande landskap för en viss region, särprägel med få motsvarigheter i landet
- Särskilt goda naturgivna förutsättningar för särskilda friluftslivsaktiviteter
- Område med omfattande eller särskilda anordningar för friluftsliv för tillgänglighet och för berikande upplevelser
- Förekomst av sammanhängande gröna stråk, gröna kilar.

B: Natur- och kulturområden som är tillgängliga för allmänheten

Stödkriterier:

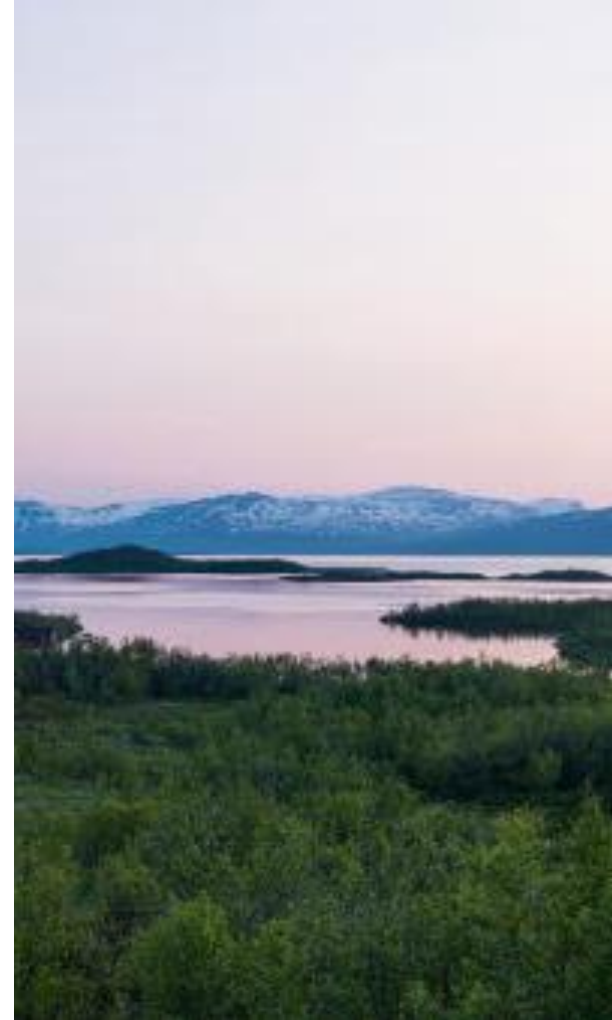
- Inga eller små inskränkningar i allemansrätten.
- Inga omfattande hinder för områdets användning för friluftsliv.
- Tillgänglighet till området och möjlighet att vistas i eller i anslutning till området.

C : Natur- och kulturområden som är, eller har stor potential att vara, attraktiva för besökare från en stor del av landet eller utlandet

- Vägledande text:

Riksintresseområdena har värden som är attraktiva för besökare från en stor del av landet eller utlandet. Det behöver inte finnas en etablerad turism i området idag och antalet besökare behöver inte vara känt, eftersom det är områdets värden som är det intressanta. Områdets/landskapets värden är så höga att det finns en potential att det kan bli ett betydande besöksmål. Det finns få motsvarigheter till det aktuella området nationellt och det kan också finnas få motsvarigheter internationellt.

D: Natur- och kulturområden som kan besökas av många och ofta.

- Vägledande text:

Områden som har särskilt goda förutsättningar för friluftsliv, naturgivna eller genom anordningar, och som har stor betydelse för en stor andel människor i regionen. Andelen människor ska ses i relation till ett nationellt perspektiv, exempelvis kan länets största tätorts friluftsområde vara aktuellt.

Kriterier – nuvarande och förändringar

Utgångspunkter

- *Utgångspunkten för att ett område ska bedömas som riksintresse för friluftslivet är att området har så stora friluftsvärden på grund av särskilda natur- och/eller kulturkvaliteter och tillgänglighet för allmänheten, [...]*

Huvudkriterier

- Områden med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur- och/eller kulturmiljöer.
- Områden med särskilt goda förutsättningar för friluftaktiviteter och därmed berikande upplevelser.
- Områden med särskilt goda förutsättningar för vattenanknutna friluftaktiviteter och därmed berikande upplevelser.

Stödkriterier (grupper av)

- Berikande upplevelser i natur- och/eller kulturmiljö
- Goda naturgivna förutsättningar för friluftsliv
- Goda förutsättningar för att behålla och förbättra värden
- Aktiviteter

Utgångspunkter och
huvudkriterier →
Huvudkriterier A-D

Stödkriterierna kopplade till
huvudkriterierna
Förtydliganden och
förenklingar

Exempel på förändringar i stödkriterierna

Gällande	Förslag
Bra vattenkvalitet, lämpliga stränder och bottenar	Utgår som eget kriterium Kan ingå under tex "Intresseväckande naturvärden och landskap" och beskrivas
Tålighet mot slitage i de delar som förväntas bli intensivt utnyttjade	Utgår som eget stödkriterium men ska, om relevant, beskrivas i värdebeskrivningen under rubrikerna hur värdena ska tillgodoses eller hur de riskeras att påtagligt skadas
Orördhet (frånvaro av ingrepp i landskapet)	Orördhet och stillhet, frånvaro av ingrepp i landskapet <i>Oexploaterat område med litet inslag av byggnader, verksamheter och liknande, inga störande ljus eller rörelser. Värdet är delvis att kunna uppleva ett landskap med frånvaro av moderna exploateringar.</i>

Jämförelse mellan gällande kriterier och förslag till nya finns nu på Naturvårdsverkets hemsida

Aktualisering

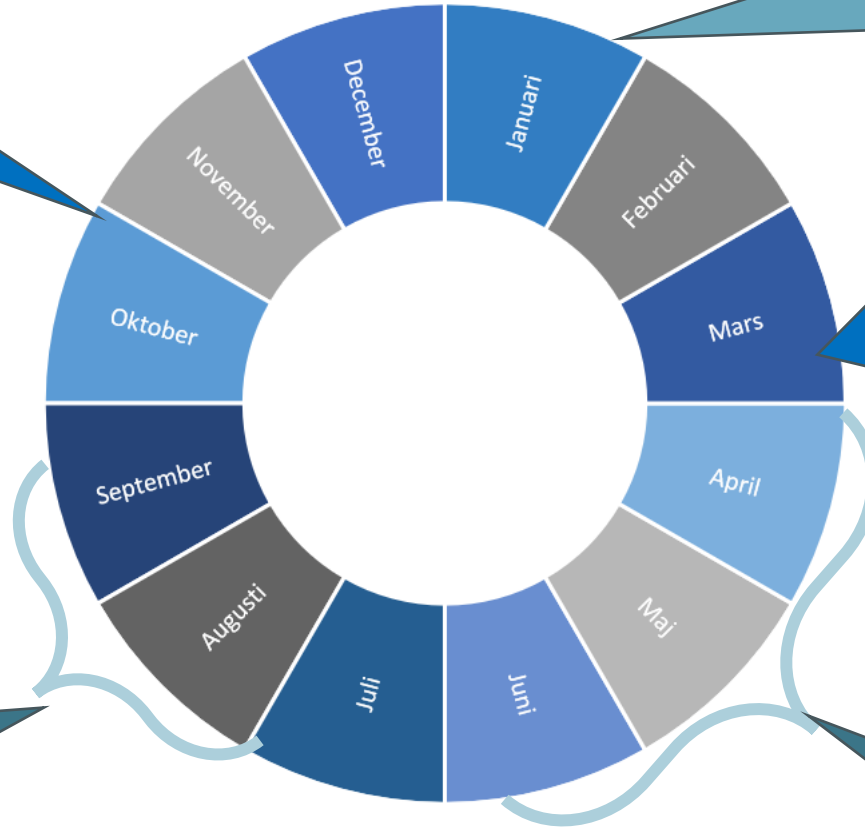
Aktualisering

- Skapa en process för ett mer kontinuerligt arbete med riksintressena
- Aktualisering och nationellt urval genom indelning av områdena i tematiska grupper
- Kvalitetssäkring

Förslag till kontinuerligt arbete 2026-2029

VID BEHOV - Rikstressemöte
med alla Länsstyrelserna
(kortare, digitalt)

Upptagsmöte med berörda länsstyrelser - aktualisering / nationellt urval.

- Syfte med aktualisering
 - Nationellt urval
 - Workshop

Rikstressemöte med alla Länsstyrelserna

- Handbok, rutiner
- Nya rättsfall
- Exempel från ÖP – tillgodose RI
- Genomgång av årets enkät
- Upptags aktualisering
 - Digitalisering
 - Övrigt

Utvärdering av enkät NV och HaV

Eventuell enkät till alla länsstyrelserna åtminstone några år alternativt vartannat

Länsstyrelsernas bedömning av aktualiteten

Aktualitet enligt länsstyrelsen

Ja i helhet

Ja i delar

Vet ej

Nej

Indelning av anspråken tematiska grupper

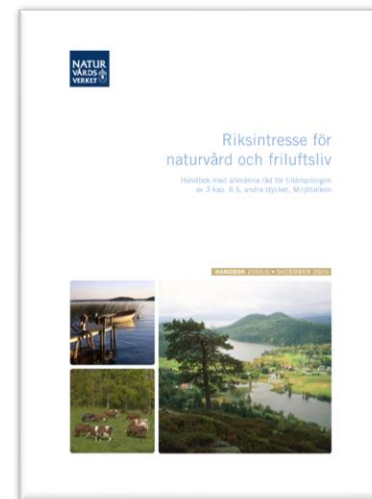
- Kust och hav
- Skog med låg exploateringsgrad
- Skog närmare tätorter
- Fjäll
- Berg, åsar och höjder
- Öppet landskap
- Våtmark
- Älv och älvdal
- Stora sjöar
- Sjö
- Vattendrag
- Friluftsinfrastruktur

ÅR	2026 aktuella i helhet	2026 aktuell i delar	2026 inte aktuella	2027 aktuella i helhet	2027 aktuell i delar	2027 inte aktuella	2028 aktuella i helhet	2028 aktuella i delar	2028 inte aktuella
Blekinge	5			2			1		
Dalarna	12			7		1	9		
Gotland		9						3	
Gävleborg	3			3			3		
Halland	2	8		6	2			2	
Jämtland	1		9			4			2
Jönköping	3			5			2		
Kalmar	9			2			1		1
Kronoberg				4					
Norrbottn	8	2		1			2		
Stockholm	5			2			5	1	
Södermanland		4			7			2	
Skåne		9			12			2	
Uppsala	3	1		2					
Värmland		1		1	4	1	4	1	
Västerbotten	1	5	3		1				
Västmanland	1			8			3		
Västernorrland	15	5		5	1		5	1	
Västra Götaland	12			24			24	2	
Östergötland		2			3	1		2	
Örebro		1			3			7	

Annat pågående arbete som berör riksintressen

Annat pågående arbete om riksintressen

- Vägledning med exempel till kriterierna samt utformning av värdbeskrivningen
- Handbok om riksintresse för naturvård och friluftsliv ses över [Riksintresse för naturvård och friluftsliv - Handbok med allmänna råd för tillämpningen av 3 kap. 6 §, andra stycket, Miljöbalken](#)
- Allmänt råd om påtaglig skada [Naturvårdsverkets författningssamling, NFS 2005:17](#)
- Rutiner m.m.

Synpunkter

Lämna synpunkter på förslag till sektorbeskrivning

- Senast den 3 oktober
- Skicka till Naturvårdsverket registrator@naturvardsverket.se
- Ange diarienummer NV-25-030104 och "sektorbeskrivning friluftsliv" i ärendemeningen. Det underlättar om ni namnger dokumentet med er organisations namn.

Vill du ha dagens presentationen -
skriv din mejladress i chatten

Frågor

Frågor

- Behöver förslag till kriterier utvecklas i något avseende? Kan de bidra till bättre värdebeskrivningar?
- Är det lämpligt att arbeta enligt föreslagen process för aktualisering? Behöver vi justera eller utveckla?
- Vad behöver kommuner och andra aktörer för att tillämpa riksintressena?

Vill du ha presentationen -
skriv din mejladress i chatten

KONTAKT

Havs- och vattenmyndigheten

Elin Celik

elin.celik@havochvatten.se

Naturvårdsverket

Åsa Blomster

asa.blomster@naturvardsverket.se